

ЮГОЗАПАДЕН УНИВЕРСИТЕТ
“Неофит Рилски”
гр. Благоевград

ПРАВНО-ИСТОРИЧЕСКИ ФАКУЛТЕТ

Тильо Борисов Буров

**„ОРГАНИЗАЦИОННО - ПРАВНИ АСПЕКТИ НА
СИГУРНОСТТА В АДМИНИСТРАТИВНО-
ТЕРИТОРИАЛНИТЕ ЕДИНИЦИ”**

А В Т О Р Е Ф Е Р А Т

*На дисертационен труд за присъждане на образователна и
научна степен доктор, професионално направление 05.02.24
специалност „Организация и управление извън сферата на
материалното производство”*

Научен ръководител:

Проф. д-р Иван Величков

гр. Благоевград, 2013г.

Съдържание

I.	Увод	1
II.	Обща характеристика на дисертационния труд	3
	1) <i>Актуалност и значимост на темата</i>	<i>3</i>
	2) <i>Степен на разработеност на темата</i>	<i>4</i>
	3) <i>Теза на изследването</i>	<i>6</i>
	4) <i>Цел на изследването</i>	<i>6</i>
	5) <i>Предмет на изследването</i>	<i>7</i>
	6) <i>Обхват на изследването</i>	<i>7</i>
	7) <i>Методологическа основа на изследването</i>	<i>8</i>
III.	Съдържание на дисертационния труд	11
	1) <i>Глава I</i>	<i>11</i>
	2) <i>Глава II</i>	<i>14</i>
	3) <i>Глава III</i>	<i>17</i>
IV.	Научни и научно-приложни приноси	21
	1) <i>Научни приноси</i>	<i>21</i>
	2) <i>Научно-приложни приноси</i>	<i>22</i>
V.	Публикации по темата на дисертационния труд.....	22

I . Увод

Светът живее с проблемите за сигурност. Наред с проблемите на кризата, растящата безработица, постоянно внимание и грижи трябва да се отделят за растящата престъпност. Всички световни и национални институции , а още повече местните органи на власт и управление отделят непрекъснато внимание на ежедневните събития и инциденти , които създават допълнително напрежение , за да могат хората да изпълняват при добри условия своите грижи и задължения. Неслучайно, проблемът сигурност се определя като един от водещите , приоритетните и с постоянно значение проблеми , за които се отделят много сили , средства , време.

Литературният обзор на дисертационния труд показва, че в подкрепа на този извод са използвани общо 208 литературни източници, структурирани в няколко раздела: нормативни актове 55; литературни източници на български език 140; на чужд език и от електронни сайтове на официални институции 13;

Дисертационният труд е в обем от 323 страници по класическия начин и структуриран с въведение, 3 глави и общо 8 параграфа, заключение и библиографска справка, графики. Структурата на дисертационния труд е подчинена на изискването да се разкрие в достатъчна степен сложната и динамична същност на проблематиката за сигурност в административно-териториалната единица. Тя е подчинена и на изискването да се докажат избраните цели и задачи , а така също и на използваните методи на изследването. Използваният богат фактологически материал, съобразен с толкова изследователски труд, обективно налага неговия обемист анализ, изводи и оценки. Прави се опит в него да се изследват разностранните, организационно-правни аспекти на проблема сигурност в административно-

териториалната единица. И на тази основа се предлага с досегашната работа да се постигнат и по-добри резултати за ред и сигурност в административно-териториалната правна единица.

II. Обща характеристика на дисертационния труд

1. Актуалност и значимост на темата. Те са свързани с промените през последните на миналото столетие и първите десетина години на новото у нас, в Европа и света. Деструктивните процеси в страните от бившия социалистически блок, в т.ч. и в нашата страна, създадоха обстановка и възможности, вследствие на които се увеличиха както ръстът на извършените криминални престъпления, така и броят на лицата, занимаващи се с престъпна дейност. Тази тенденция се наблюдава най-вече в по-големите населени места на страната (предимно областни и общински центрове). Активизираха се бързо миграционните процеси. Всичко това доведе до нарастване на криминалната престъпност, което от своя страна изисква по-целенасочени и ефективни мерки от компетентните органи. Така процесите на демократизация се съпътстват с растящата опасност от ескалиращата престъпност и проявяваната пасивност или безпомощност срещу тях от местните органи на властта и местната администрация, от задържане на възможностите и действията и грижите на местното самоуправление. Именно затова и фокусът на тази разработка е съсредоточен върху спецификата и конкретизирането на работното определение за понятието „сигурност” и върху механизма, който използва за ред и сигурност в административно-териториалните единици и региони. Научните интереси са насочени към изследване на сигурността в конкретните територии и териториални единици, тъй като в повечето случаи научното и политическо внимание бе насочено

основно и преобладаващо към националната и международната, към световната сигурност.

Безспорно, политиката на ограничаване броя на престъпленията има приоритетно значение, не само с оглед гарантиране на сигурността и общественото спокойствие в страната, но и като условие за присъединяването ни към Европейския съюз, а сега и към Шенгенската договореност. Противодействието на престъпността стана основна дейност на Министерството на вътрешните работи и приоритетна за полицейските институции. Компетенции в тази насока са възложени и на частните охранителни фирми.

Научното изследване на състоянието на сигурността в конкретните територии, административно-териториални единици и региони, изисква не само задълбочен анализ на историческите промени в политическата и управленска област, но и проследяване на специфичните традиции в страната по отношение нейното осигуряване. То следва да се съобразява с условията на уникалния преход от тоталитарно към демократично управление, конкретно изаявата на неговата действеност и иновативност при решаването на важния проблем – подобряване на териториалната сигурност. За съжаление, не съществува универсална теория и методика, както и не съществува готов модел с неговите организационно-правни аспекти за работа на териториалните органи и териториалната администрация в единodeйствие със силовите и другите обществени институции за подобряване и гарантиране на териториалния ред и сигурност. Именно тези празноти стимулираха научния ни интерес за провеждане на дисертационно изследване и разработване на настоящият научен труд.

2. Степен на разработеност на темата. Тематиката на сигурността у нас, в най-общ план, вече е необятна, особено ако се включат и текстовете в публичния печат, както и изявите в

електронните медии. Десетки са конференциите и кръглите маси, дискусиите по едни или други въпроси на сигурността, като по-голямата част от тях предлагат впоследствие публикации на изнесените доклади. Ако към тази продукция се прибавят и умножаващите се блокове и сайтове свързани пряко или косвено със сигурността ще се види, че действително става дума за много голямо количество текстове свързани с нея, но и недостатъчно по сигурността в административно-териториалните единици.

Запознаването с такива текстове много бързо показва техния най-често конкретен характер и сравнително ограничени интерес в тях към методологически и стратегически аспекти на сигурността. Може да се каже, че с малки изключения отсъстват опити за структуриране на процесите. Без да се генерализира това впечатление следва да се подчертае, че то не е случайно.

С настоящия труд искаме да подложим на изследване и критичен анализ организационно-правните аспекти на сигурността в административно-териториалните единици. Дисертационният труд се вписва в общия стремеж да се търсят адекватни форми за усъвършенстването на управлението и за положителни промени в сферата на сигурността. Той е пряко адресиран към администрацията и обществените формирания в административно-териториалните единици.

Значимостта на настоящото изследване се определя от специфичните условия, малкия опит и дори принизеното внимание от администрацията в тези единици за организиране на ефективна борба с растящата престъпност, като се разчита само на органите на МВР.

Мисията на изследването е да изведе и насочи вниманието именно към организационно-правните аспекти на сигурността и

механизма на борбата с растящата престъпност в административно-териториалните единици.

3. Тезата на изследването е, че е обособено необходимо и полезно да се изследват и критично оценят механизмите за подобряване на сигурността в конкретните територии и се изведат тенденциите в това направление, които могат да се оформят и в конкретна концепция. Съществуващата правна регламентация и нормативна база, действащите системи за сигурност, както и организацията на практическата работа за ред и сигурност, са все още недостатъчни.

4. Целта на изследването е чрез проучване на нормативните документи и богатата дейност на всички институции да се установи състоянието на сигурността в административно-териториалните единици и да се предложи схема на механизма за работа на местните органи и местната администрация в единодействие с полицията и другите обществени институции за подобряване на териториалната сигурност, като въз основа на нея да се разработи по-добра концепция на системата за ред и сигурност и нейното управление.

Като подцели могат да се представят в синтезиран и систематичен вид:

- ◆ изясняване и уточняване на категориите „сигурност” и „териториална сигурност” при сегашните условия и изисквания;
- ◆ даване на работно определение на видовете сигурност в конкретната територия и уточняване на тяхната специфика;
- ◆ оценяване на системата за сигурност в административно-териториалните единици;
- ◆ анализиране на правно-нормативните документи, регламентиращи дейността за сигурност;

- ♦ посочване и анализиране на негативните фактори, влияещи върху качеството на дейността за сигурност в административно-териториалните единици;

- ♦ определяне на основните измерения на сигурността в административно-териториалните единици;

- ♦ управление на системите за сигурност в конкретната територия или административно-териториална единица.

Обект на изследването са съществуващите структури и действащата организация за осигуряване на ред и сигурност в конкретните територии и административно-териториални единици.

5. Предмет на изследването са:

- ♦ работата на органите и другите обществени институции за ред и сигурност в административно-териториалните единици;

- ♦ националната регламентация и националното законодателство, отнасящи се до реда и сигурността в административно-териториалните единици; състояние на сигурността и нейните организационно-правни аспекти в административно-териториалните единици, териториите и регионите;

- ♦ системите за сигурност на административно-териториалните единици;

- ♦ концепциите за осигуряване на ред и сигурност в отделните територии и административно-териториални единици;

- ♦ обществените отношения, които определят състоянието на сигурността в административно-териториалните единици;

Проучена е достъпната информация по разработвания проблем и чрез интернет. Използвана е богатата информация от Националния статистически институт. Конкретно изследване по проблемите, които

са предмет на разработка, се проведе в Югозападния регион на Република България и по-конкретно в общините: Благоевград, Симитли, Кресна, Струмяни, Сандански и Петрич.

6. Обхватът на изследването е:

- ◆ времеви – включващ националното законодателство, както и дейността на различните институции, организации и граждани за периода 2000 – 2011 г.;

- ◆ теоретичен – включващ изследване на научни трудове, авторски становища, нормативни актове и теоретични концепции за териториална сигурност;

- ◆ количествен – включващ обработка и анализиране на информацията от проведените изследвания.

7. Методологическата основа на изследването представлява анализ на натрупания опит в структурирането и организацията на дейността за ред и сигурност в отделните административно-териториалните единици. Установено бе, че в едни общини и области има изградена цялостна система за ред и сигурност, има и заместник – кмет по проблемите на сигурността (гр. София, Варна, Пловдив и др.).

Научният труд е построен върху умерен баланс между частно-предметния подход и структурно-системния анализ.

Методи за изследването са:

- ◆ Изучаване на документи.

- ◆ Методът на беседата, който се оказа много ефективен за изследването. Всяка беседа бе проведена по предварително изготвен план. Чрез този метод се получиха непосредствени и опосредствани отговори, които бяха прецизно анализирани. Интервюирани бяха и ръководители на девет РПУ, началници на сектори и групи.

- ◆ Методът на контент-анализ. Чрез него бяха анализирани нормативни актове, справки, планове, доклади, литературни източници,

авторови възгледи, заявителски материал, публикации в средствата за масово осведомяване, социологически изследвания и др.

- ◆ Методът на наблюдението. Чрез специално организирано достъпно наблюдение се събра непосредствена информация за сигурността и полицейската дейност в изследвания период;

- ◆ Методът на експеримента е метод на изследване, в процеса на който се създадоха необходими и достатъчни условия за проявяване и измерване на интересуващите ни връзки между държавните институции, гражданските обединения, гражданите и полицията.

- ◆ Методът за обобщаване на независимите характеристики. При него творчески е анализирана оценката за дейността на полицията, дадена от държавните институции, гражданските обединения и гражданите.

- ◆ Корелационен анализ за проучване на отношенията между индикаторите и клъстерен анализ за откриване на тяхната структура.

- ◆ Количествен анализ.

Историографията, която е използвана в проследяване развитието на сигурността в административно-териториалните единици е отразена в творчеството на утвърдени автори и анализирането на значими за обществото източници на теорията на управлението, философията, социологията и правото.

Теоретични основи на изследването са чужди и наши теоретични възгледи и нормативни актове за сигурността в административно-териториалните единици и общо за сигурността, както и концепциите за ефективна дейност по осигуряване на териториален ред и сигурност.

Емпирична основа на научното изследване, се явява направения анализ на получената информация от проучването на:

- ◆ дейността на четири областни администрации и техните управители (София, Благоевград, Перник и Кюстендил);

- ◆ дейността на полицейските дирекции, управления и администрации в тези области;

- ◆ дейността на съдебната система по данни от Националния статистически институт;

- ◆ дейността на Дирекция „Пресцентър и връзки с обществеността” за периода от 2000 до 2011 г. – главно публикациите и журналистическите материали в средствата за масово осведомяване, засягащи проблемите на полицията;

- ◆ средствата за масово осведомяване в изброените четири области на Югозападна България или по-точно материалите, отразяващи дейността на регионалните и местните полицейски поделения и подразделения за периода 2000 – 2011 година.

Организацията и привеждането на цялостната дейност за сигурност в административно-териториалните единици има теоретическо и практическо значение. Оpozнаването и изучаването им представляват научен практически и познавателен интерес.

Научната новост на изследването тук е, че:

- ◆ се изяснява съдържанието и спецификата на понятието „сигурност в АТЕ” в съпоставка с другите видове – лична, семейна, групова, фирмена и национална сигурност;

- ◆ конкретизира се определението на понятията „сигурност” и използваното „териториална сигурност”;

- ◆ оформя се нова концепция за повишаване и гарантиране на сигурността в конкретната територия, като се извеждат тенденциите в състоянието и развитието на сигурността.

Настоящото, изследване е нов опит и при новите условия в наличната литература за изследване, разработване и оценяване на организационно-правните аспекти на сигурността в административно-териториалните единици. Въз основа на установеното действително

положение и на установените тенденции и състояние, се предлага нова концепция за „териториална сигурност” и пътищата за нейното подобряване в административно-териториалните единици. Цялото няколкогодишно изследване, отделните публикации по конкретни аспекти на сигурността, настоящият обобщаващ авторовите усилия дисертационен труд, са предназначени за тях – хората, които трябва да живеят, да се трудят и да оцеляват при новите социално-икономически условия, днес и утре. Предназначени са и за избраните местни органи за самоуправление на административно-териториалните единици, осигуряващи ред и сигурност в тях.

Знанието за сигурността, за териториалната, националната и международната сигурност е знание и за самите нас – българите, за българското общество, за българската държава, която след приобщаване в Европейския съюз набира сила за просперитет и развитие – да станем и бъдем истинска общност на сигурността.

III. Съдържание на дисертационния труд

Структурата и съдържанието на дисертационния труд включва няколко основни направления. В увода, се определя актуалността на изследвания проблем и неговата значимост. Посочени са тезата, обектът, предметът, целите и задачите на дисертационното изследване.

1 . Глава I.

Националната и териториалната сигурност, или сигурността в административно-териториалните единици, може и трябва да бъде подредена в една опростена, но логична и разбираема схема от отделни нива. След изясняване и конкретизиране на понятието сигурност вниманието се насочва към нормативна рамка на сигурността на национално, регионално и общинско равнище.

Нейното осигуряване се постига с правни актове, регламентиращи многобройни дейности, които от своя страна се изпълняват от

многобройни институции и органи. В новата среда, националната сигурност се постига от сектор за сигурност.

Той е част от целенасочената държавна политика за гарантиране на оптимално висока степен на национална сигурност и включва държавни институции и органи, които имат правомощия да употребят или наредят употребата на сила, да защитават независимостта и териториалната цялост на държавата, да защитават живота и собствеността на гражданите и да осигуряват спазването на реда и законите в страната. Нормативни основи (рамка) за организация и дейност на една система като сигурността се явяват законодателните и други нормативни актове, регулиращи обществения порядък, защитните и самозащитни действия при установените задължения и права, форми и методи на функциониране.

В глава първа се изследват методическата основа и принципност на организационно-правните аспекти на сигурността, конкретно в административно-териториалните единици. Специално внимание в изследваният дисертационен труд се обръща на обектите и субектите на сигурността. При изследването на избрания проблем в литературните източници почти няма определение за сигурността в административно-териториалната единица като обект. Териотико-методическата обосновка в глава първа е насочена към извеждането, именно на организационно-правните аспекти на сигурността, на които е отделяно по-голямо внимание в литературните източници.

Уточнява се понятието „сигурност” и неговата терминологична обосновка. Понятието „сигурност” се разглежда от различни позиции, различни гледни точки. Изяснява се същността и спецификата на сигурността като система от отношения и институции, които гарантират жизнено важните интереси на личността, обществото и държавата от вътрешни и външни заплахи. В този смисъл и ние

твърдим , че ,, сигурността е осъзната, осмислена, целенасочена, функционална и динамична защитна и самозащитна система за оцеляване и стабилно съществуване на физически и юридически лица, в определен период от време и при определени социално-икономически условия''. След като аргументирано се потвърждава ролята и мястото на сигурността се достига до основните елементи на тезата за същността на понятието сигурност. В дисертационния труд се изследва един съвременен и особено важен проблем за устойчивото развитие на сигурността в административно-териториалните единици. Достигна се до извода, че сигурността в административно-териториалната единица може и трябва да бъде подредена в една опростена, но логична и разбираема схема от отделни нива, каквито са наличната, семейната, груповата, фирмената, националната.

На следващо място се разглежда и изяснява същността и спецификата на сектора за сигурност и обществен ред. Нормативната рамка на сигурността на национално, регионално и общинско равнище като част от целенасочената държавна политика за гарантиране на оптимално висока степен на национална сигурност и включващите се в него държавни институции и органи, които имат правомощия да употребят или наредят употребата на сила, да защитават независимостта и териториалната цялост на държавата, да защитават живота и собствеността на гражданите и да осигуряват спазването на реда и законите в страната. От анализирания дотук се потвърждава изводът, че сигурността е сложна, мащабна и динамична система. Нормативни основи (рамка) за организация и дейност на сигурността се явяват законодателните и други нормативни актове, регулиращи обществения порядък, защитните и самозащитни действия при установените задължения и права, форми и методи на функциониране.

Конституцията на Република България дефинира общата рамка на взаимодействието в сектора за сигурност.

За разлика от доктрините, които претендират да определят националните идеали, стратегията за национална сигурност определя конкретни интереси и цели.

Проведеното изследване и предложеният кратък обзор на богатата и разностранна действаща нормативна база за ред и сигурност в Република България, насочи вниманието ни към важни страни и аспекти на разработвания проблем – „сигурността в административно-териториалните единици“, но дава и основание още веднъж аргументирано да се потвърди становището за една нова и необходима наука „сигурност“.

Именно затова полезно е да се допълват нормативните основи на сигурността с някои принципни разбирания и изисквания за качеството и на една нова наука.

В следващия параграф за „управление на процесите за сигурност в съответствие с нейната специфика и видове“ се анализира и внася яснота и разграничение в най-общ план между три основни понятия, които стоят в процесите на сигурността и определят механизма за нейното постигане и гарантиране: опасности, заплахи, рискове.

Изследват се и се оценяват предизвикателствата, рисковете и заплахите в областта на сигурността и се доказва, че нито една демократична страна не може да се справи самостоятелно с тях. За Република България възникна необходимостта от създаване на нова стратегическа култура и начин на мислене, адаптиране на националните и международните структури и механизми за сътрудничество към новите предизвикателства, които да позволяват превенция на заплахите и бързо реагиране при кризисни ситуации.

2. Глава II

Всички тези теоритични, методически, принципни съображения стават добра основа да се пристъпи към изследвания анализ на глава втора на „състояние и проблеми на сигурността в административно-териториалните единици’’. Най-напред се прави „анализ и оценка на състоянието на сигурността в административно-териториалните единици’’.

С много факти е представена проблематиката на гражданската сигурност, която се дефинира като състояние на държавата и обществото, при което е постигнато ефективна защита на населението и националното стопанство при бедствия, аварии, катастрофи, други извънредни ситуации, както и нарушаване на обществения ред; намаляване на уязвимостта; минимизиране на вредните последици и бързо възстановяване на нормалния режим на живот и работа.¹

Икономическата криза и свързаните с нея бедност и безработицата остават важни и определящи криминогенни фактори. Красноречива е липсата и ниското образование, които продължават да бъдат криминогенен фактор. Сред извършителите преобладават неграмотните и лица с ниско образование.

Достига се до изводът, че в условията на безработица, лицата с ниско образование понасят неблагоприятните последици от условия на трудовата заетост при търсене на работа, поради което и са изложени на особено висок криминогенен риск. Налага се и обобщеният извод за развитие и утвърждаване на системата за гражданска сигурност, като „трети стълб“ на сектора за сигурност.

¹ Вж. Доклад „Гражданска сигурност – състояние, проблеми, тенденции“, Благоевград, 2010, Център за изследване на асиметричните рискове и заплахи за сигурността в Югоизточна Европа и Черноморския регион.

„Борба с престъпността за гарантиране на ред и сигурност в административно-териториалните единици” се изследва и анализира в следващия параграф.

След детайлни подробности при изследването се излагат и някои разработки за противодействието на престъпността и постигане на степен на сигурност в селищата и административно-териториалните единици.

Като траен проблем за целия период на наблюдение се очерта недостатъчно ясното разясняване на правата на задържаните от страна на полицията в РУП.

Аргументирано се потвърди липсата и необходимостта от предоставянето на правна помощ в рамките на 24-часовото полицейско задържане, което ни доведе до извода , че достъпът до правна помощ при полицейското задържане все още е ограничен и като цяло не е постигнат напредък по този показател. Въпреки това в наблюдаваните РУП липсва единна практика за предоставянето на медицинска помощ в рамките на 24-часовото задържане.

Всички тези констатации ни доведоха до заключението, че няма промяна по показателя „осигуряване на медицинска помощ“ и тя остава все така проблемна, особено по отношение на достъпа до медицинска помощ на здравно-неосигурените лица и при задържането на лица със заразни болести, в абстиненция или с психични разстройства.

Изследването убедително доказва , че се наблюдава положителна промяна в края на отчетния период, гражданските наблюдатели регистрират проблеми при попълването на документацията по задържането в управленията на територията на СДВР до края на проекта. Практиката и изследването убедително потвърждават и превенция на полицейското насилие. При проучването налице бяха

лошите материално-битови условия и човешки ресурси в РУП. Воденето на регистри и документация се обуслови с непостоянство.

Анализът доказва, необходимостта от административното обслужване. Богатият анализ на факти и примери за състоянието на сигурността дава основание да се изведат и силните, и слабите страни преодоляването, на които могат и трябва да направят тази работа в изследването направление много по-качествено и ефективно.

3. Глава III

С най-голяма значимост и принос в дисертационния труд е изследването в глава трета на „ ефективност на дейностите за сигурност в административно-териториалните единици (устойчивост и ефективност на сигурността в административно-териториалните единици) ’’. Разкривайки състоянието и проблемите на сигурността в административно-териториалните единици се насочи вниманието ни към изследването, анализа и нейната ефективност, действеност и устойчивост. В разработката се прави опит да бъде защитена тезата, че осигуряването на обществения ред и сигурност и общинските администрации в Република България е неефективно поради съществуването на някои терминологични, правни и организационно-управленски проблеми.

С много факти в първия параграф също се потвърждават относително високото ниво на финансиране на съдебната система – България е на трето място по разходи на човек от населението като дял от БВП на човек от населението от 38 страни. На базата на социологически проучвания се потвърждава ниското доверие към съдебната система, както и към основните институции в нея. Използването на изобилието от данни получени при изследването аргументирано потвърждава , че България е сред страните, които са най-често осъждани от Европейския съд за правата на човека, като в много случаи осъждането има връзка с

незаконни действия на служители на МВР по отношение на задържане, разследване, нарушени права и пр. Макар и изоставащ индикатор, той все пак е доста важен като външен индикатор за качеството на работата на полицията. Осъдителните решения срещу България в Страсбург са важен показател за ефективността на полицейската работа.

От всички приложени факти се налага изводът, че общите публични разходи за правосъдие и вътрешен ред са високи, а в същото време основни показатели за ефективност на правосъдието остават трайно лоши. Следователно е необходимо огромните ресурси, които страната заделя за правосъдие и вътрешен ред (като финанси и трудова заетост), да се управляват по-ефективно и системите да се реформират така, че да постигат по-добри резултати.

„Организация и управление на общите усилия за сигурност в административно-териториалните единици“ е обект на изследване и анализ в следващия параграф.

Тук са разгледани и подчертани специалните грижи на общините, кметствата, кметовете и полаганите от тях усилия за ограничаване на пресъпленията от малолетни и непълнолетни. Всичко това ни даде основание да направим обобщение и да говорим еднозначно за териториалната, областната, регионална и общинска сигурност, както и за нейната специфика и механизъм на осигуряване. Вследствие на проведени интервюта и беседи с кметове на общини, райони и кметства и от лични наблюдения за практическото прилагане на полицейските правомощия от тях през десетгодишния период на законодателното им установление се установяват следните проблеми:

- кметовете на райони и кметства не винаги познават предоставените им по Закона за МВР полицейски правомощия;

- липсва система за специализирано обучение на кметовете на райони и кметства за прилагането на предоставените полицейски правомощия;

- не са изготвени и въведени образци-документи за прилагането на полицейски правомощия от кметовете на райони и кметства;

- не е изградена система за финансовото и ресурсно осигуряване на помощните средства в районите и кметствата;

- липсват изградени специални помещения за задържане на лица в районите и кметствата.

- предоставените полицейски правомощия не се прилагат на практика от кметовете на райони и кметства при осигуряване спазването на обществения ред.

Вследствие на изложеното тук се прави обобщен извод, че предоставянето на полицейски правомощия на кметовете на райони и кметства става излишно, поради тяхната неприложимост. Специално внимание в административно-териториалните единици се отделя на работата с младите хора и конкретно за борба срещу противообществените прояви.

В тази последна глава на дисертационния труд, вниманието се насочва към необходимостта от навременно отчитане констатациите и предложенията, като това би помогнало за по-нататъшното ефективно изпълнение на основните задачи на МВР и административно-териториалните органи за защита на националната и териториалната сигурност, опазването на обществения ред и противодействие на престъпността.

Настоящата разработка няма претенциите на комплексно научно изследване на проблемите на областните и общинските администрации, при осигуряването на обществения ред в Република България. В нея се акцентира предимно върху някои от терминологичните, правните и

организационно-управленски проблеми, които възпрепятстват ефективното предоставяне на публичните услуги за осигуряване на обществен ред от областните и общинските администрации и партньорството им с органите на Национална служба „Полиция“ на МВР.

Направените изводи и заключения и получените резултати от изследването на тези проблеми потвърждават тезата за неефективността на работата на областните и общинските администрации при осигуряването на обществения ред в съвременните условия в Република България. Възприемането на конкретните авторови предложения от разработката за преодоляване на всеки един от проблемите би допринесло до подобряване на нормотворческата дейност и законодателна практика в областта на осигуряването на обществения ред, както и до оптимизиране на организационно-управленската дейност на областните и общинските администрации при партньорството им с полицейската администрация.

Последният параграф предлага насоки и перспективи за повече сигурност в административно-териториалните единици. Това не би могло да стане без провеждането на задълбочен анализ на актуалната ситуация, без съпоставяне и оценка на характера и размера на заплахите с оценката на състоянието и възможностите на силите, които се противопоставят на тези заплахи.

В научния труд се предлагат няколко основни моменти, които биха могли да залегнат в един нов подход за реформа в системата за сигурност в България, който да се основава на публично-частно партньорство: между държавната администрация и гражданския сектор.

В заключителната част на дисертационният труд се посочва, че резултатите от изследването са доказали формулираните работни хипотези и поставените цел и задачи са успешно изпълнени. Направени

са някои изводи и препоръки към управлението на сигурността в административно-териториалните единици.

III. Научни и научно-приложни приноси.

Предметът на дисертационния труд досега не е разработван в аспекта, в който е предложен тук. В българската литература по въпроса това се прави за първи път.

1. Научни приноси

а) Получените в изследването резултати за организационно-правните аспекти на сигурността в административно-териториалните единици допълват и доразвиват със съвкупност от изходни научни предпоставки знанието на системите за национална сигурност.

б) Доказана е необходимостта от промяна за организирането и управлението на сигурността в административно-териториалните единици в новите условия.

в) След конкретен и детайлен анализ на организационно-правните аспекти на сигурността в административно-териториалните единици, е формирана нова концепция на системата за работа, гарантираща ред и сигурност.

2. Научно-приложни приноси

а) Изследвани са авторските виждания за състоянието и проблемите на сигурността в административно-териториалните единици и се предлагат стратегически мерки за нейното по-добро управление.

б) Изследвани са приносите на Бялата книга , необходимостта от реформи в МВР, съдебната система, областна и общинска администрация.

в) Дефиниран е нов научно-експертен подход с експериментирани проверени мерки за ефективно управление на системите за сигурност в административно-териториалните единици.

г) Рационална и по-ефективна схема на механизма на местните органи и местната администрация в единодействие с другите обществени институции за по-добър ред и сигурност в административно-териториалните единици.

д) Формулирани и систематизирани са пречките и бариерите за по-добър ред и сигурност в административно-териториалните единици.

VI. Публикации по темата на дисертационния труд.

1. Буров, Т. За по-добро управление на системите за сигурност. Том 19, 2011г. на сп. „Известия на Съюза на учените-Сливен”, Национална конференция с международно участие ”Образователни технологии 2011”, проведена 30 септември-2 октомври 2011г. град Сливен.

2. Буров, Т. Съвременно разбиране на сигурността в Република България, ЕС и света. Под печат.